

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ ἅσα αἰτήσεις ἀπευσθύνεται :

Διεύθυνσιν Φωνῆς τῆς Ἡπείρου
Ἀ θ ῆ ν α ς

ΕΤΟΣ ΕΚΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 τρέχοντος Σηθρίου 1897 μέχρι 15 Σεπτεμβρίου 1898 καὶ ὀφείλουν οἱ αἰτοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ ἀποστέλλωσι συνδρομὴν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα μόνον.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐξαεταστίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

Πάλιν κακὰ ματὰτα. — Ἡ κατάστασις. — Ἡ ρωσικὴ πολιτικὴ καὶ αἱ ἐλπίδες τῶν Ἡπειρωτῶν. — Αἱ ἐκκλησίαι ἀποθῆκαι στρατοῦ.

Ἀπὸ μνηνὸς ἤδη τὴν γαλήνην καὶ ἡσυχίαν, ἥτις βασιλεύει εἰς τε τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων καὶ τὰς στρατιωτικὰς κινήσεις, ὑπεδέχθη ζωηρὰ κίνησις καὶ ἐξαφίς φρονήματος. Ἐνθυμούμαι ὅτι παρομοία σχεδὸν κατάστασις ἐπεκράτει περίσου κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν, εἰς τὰς παραμονὰς δηλαδὴ τοῦ ἐλληνοτουρκικοῦ πολέμου. Καὶ ἐπειδὴ πᾶσαν τοιαύτην κίνησιν τὴν ἐξηγοῦμεν πλέον ὡς αἰτίαν πολέμου δὲν διατάζομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι καὶ πάλιν κατὰ τεκταίνεται, ὅτι ἡ ἀρχομένη ἀνοιξὶς προαγγέλλει δι' ἡμᾶς γεγονότα πολὺ σπουδαῖα. Εἶνε ἀλήθης ὅτι τὰ συμβαίνοντα ξεσπᾶνουν εἰς τὸ κεφάλι ἡμῶν, διότι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις πρὸς συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, πρὸς ὑποδύσιν, κτλ. ἐπιβάλλει εἰς τοὺς κατοίκους φόρους τοὺς ὁποῖους δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσιν ὡς ἐξικνηθέντες πλέον ἀπὸ τὰς συνεχεῖς ταύτας προσθέτους φορολογίας, ἀπὸ τὰς καταπίσεις καὶ ἀπὸ τὰς ἀγχαρίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐσυνειθίσκαμεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι καθεὶ πόλεμος εἴτε εὐνοϊκὸς εἴτε δυσμενὴς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ἐπιφέρει βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν χριστιανῶν ἀπὸ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γίνεται, μᾶς καλοφαίνεται νὰ πλανώμεθα μέσα εἰς τὰ ὄνειρα καὶ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι κατὰ καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀτυχεῖς Ἡπειρώτας εἶνε δυνατόν νὰ γίνη.

Ἡμεῖς ἀνέκαθεν ἀτενίζομεν πρὸς τὸ ξανθὸν γένος διότι πολλὰι προφητεῖαι κυκλοφοροῦσαι εἰς τὸν λαὸν ἀναφέρουν ὅτι τὸ γένος τοῦτο θὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὴν φρικτὴν αὐτὴν κατάστασιν. Τὰ δὲ προμνηύματα τοῦ ἔαρος εἶνε τοιαῦτα ὥστε νὰ πεισθῶμεν ὅτι πιθανὸν νὰ ἀνατεῖλῃ ἔστω καὶ ἀφ'εγγῆς ἀστὴρ μακρόθεν καὶ νὰ ἀνακουφίσῃ τὰ καταπονημένα τέκνα τῆς ἀτυχοῦς ταύτης χώρας.

Παρά τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐστερεώθη ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ Ρωσσία ζητεῖ ἀφορμὴν πολέμου καὶ ὅτι αὕτη τὰ πάντα μηχανᾶται, θεωροῦν δ' αὐτὴν τὸν κακὸν δαίμονα τῆς Τουρκίας καὶ εἰς αὐτὴν ἀποδίδουν τὰς ταραχὰς τοῦ Κοσσυφοπεδίου, τὰς πολεμικὰς προετοιμασίας τῆς Βουλγαρίας καὶ τὸν διορισμὸν τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Κρήτης. Ἰσως δὲν ἔχουν ἄδικον· ἀλλὰ ὀρθὸν εἶνε νὰ ἀποδώσωμεν δικαιοσύνην εἰς τὴν ρωσικὴν πολιτικὴν· αὕτη μόνη, εἰς πονηρὰς ἡμέρας ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῆς συνησπισμένης δυναμὸς τῶν ἄλλων ἀνακτοβουλίων καὶ παρέσχεν οὐκ ὀλίγας ἐνδείξεις τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῆς ὑπὲρ τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς· λέγεται δὲ ὅτι καὶ ἐν Ἰωαννίνοις ὁ ῥώσος πρόξενος μετέβη πρὸ τοῦ ἐλληνοτουρκικοῦ πολέμου εἰς τὸν μητροπολίτην καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ ὅτι ὁ πόλεμος ἦτο ἀναπόφευκτος,

τὸν παρεκάλεσεν ὅμως ὅπως προτρέψῃ τοὺς χριστιανοὺς κατοίκους τῆς Ἡπείρου νὰ μὴ λάβουν μέρος εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν, διότι οἱ Ἕλληνες καὶ ἂν κυριεύουν τὰ Ἰωάννινα θὰ ἀναγκασθῶν νὰ φύγουν πάλιν, καὶ ὡς μόνον ἀποτέλεσμα διὰ τοὺς λαθόντας μέρος εἰς τὸν πόλεμον θὰ εἶνε ἡ καταστροφὴ τῶν (ὅπερ καὶ ἐγινε). Προσέθηκε δὲ εἰς τὸ μητροπολίτην ὅτι ὁ Τσάρος ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῶν χριστιανῶν κατοίκων τῆς Ἡπείρου καὶ πολὺ ταχέως θὰ φροντίσῃ περὶ αὐτῶν.

Ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων δὲν ἔκαμε τίποτε ἀφ' ὅσα τοῦ εἶπεν ὁ ῥώσος πρόξενος φεβηθεὶς μήπως ὁ βαλῆς μανθάνων ταῦτα τὸν καταγγείλῃ· τότε ὁ ῥώσος πρόξενος εἶπεν ἐκ νέου εἰς τὸν μητροπολίτην νὰ ἀνακοινώσῃ ταῦτα εἰς τὸν βαλῆ αὐτοπροαιρέτως· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἐκρίθη παρακινδυνευμένον καὶ οὕτως ἐτηρήθη ἀπόλυτος σιγὴ τότε· τῶρα ὅμως ὅτε διάφορα νέφη περιπλανῶνται εἰς τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα καὶ ὁ ρωσικὸς κολοσσὸς φαίνεται ἀπειλητικὸς οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας ἡμῶν ἀναζωογονοῦνται, διότι εἶχον ἀπνεκρωθῇ ἀφ' ἧς ὁ Ἑλληνικὸς πόλεμος ἀπέβη ἀτυχής.

Εἰς τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἀγόμεθα καὶ ἀπὸ διάφορα ἄλλα μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνει ἡ διοίκησις. Μεταξὺ αὐτῶν ἀναφέρω ὅτι ὁ διοικητὴς Ἰωαννίνων Ὁσμάν πασᾶς ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν μητροπολίτην Γρηγόριον ὅπως παραχωρήσῃ αὐτῷ αἱ ἐκκλησίαι ἁγίου Νικόλαος Κοπάνους, Περιβλεπτος καὶ ἁγίου Ἰωάννης Μπουνίλας, ἵνα χρησιμοποιηθῶσιν ὡς ἀποθῆκαι ὑλικῶν πολέμου τοῦ στρατοῦ. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐνεποίησε βχθεῖαν αἰσθησιν, διότι αἱ κυβερνητικαὶ ἀποθῆκαι δύνανται νὰ χωρέσωσιν ὅσον δῆποτε πολεμικὸν ὑλικὸν κομισθῇ εἰς Ἰωάννινα, ὅπως ἐχωροῦσαν κατὰ τὸν πόλεμον καὶ ἡδύναντο νὰ χωρέσωσι καὶ ἑκατονταπλάσιον ἀκόμη. Ἀλλ' ὡς τε κατ' αὐτὰς δὲν ἐκομίσθη ἐνταῦθα ἄλλο ὑλικὸν ὥστε νὰ δικαιολογῇ τὴν αἴτησιν τοῦ βαλῆ ὅπως μεταβάλῃ τὰς ἐκκλησίας εἰς ἀποθῆκας· διὰ τοῦτο ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζομεν τί συμβαίνει εἰς τὸν ἔξω κόσμον ἐναγωνίως ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν τί θὰ βγῇ ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ὁ μητροπολίτης ἀντέστη ἐπὶ πολὺ προβαλὼν τοὺς ἱεροὺς κανόνας ἀλλ' ἐπιτέλους ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ παραδῶσῃ τὸν ἅγιον Ἰωάννην Μπουνίλα, οὕτινος ἐχωρίσθη διὰ σκανδάλματος τὸ ἱερὸν μετὰ τοῦ τέμπλου, τὸ δὲ ἄλλο μέρος χρησιμεύει ὡς ἀποθῆκη.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὸν στρατὸν παρατηρεῖται μεγάλη ἐξαφίς καὶ ἀπειθεια· πρὸ ἡμερῶν διήρπασαν ἐν μέσῃ ἀγορᾷ Ἰωαννίνων διάφορα καταστήματα. Ὁ δὲ βαλῆς εἰς τοὺς παραπονεθέντας αὐτῷ ἀπήντησεν ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ τηρήσῃ ἀσφάλειαν, προέτρεψε μάλιστα νὰ κλείωσι πρὸ τῆς δόσεως τοῦ ἡλίου· ὅλα δὲ τὰ καταστήματα κλείουσιν ἐνωρίς καὶ οἱ κατακτηματάρχαι εἶνε περιδεεῖς.

— Ἀνεχώρησεν ἐκ Δυρραχίου μεταβαίνων εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Μητροπολίτης, Βελεγράδης συνεπεία προσκλήσεως τοῦ Πατριαρχείου, ὅπως ἀπολογηθῇ διὰ τὴν ἀποδιδωμένην αὐτῷ μομφήν, ὅτι δηλαδὴ ἔνεκεν τῆς ἀνικανότητος καὶ ἀδιαφορίας του πολλὰ τῶν χωρίων τῆς περιοχῆς του ἐζήτησαν τὴν προστασίαν τοῦ Πάπα, περὶ οὗ πρὸ καιροῦ ἐγράφεμεν. Ὁ ἅγιος Δυρραχίου μὴ θεωρῶν, ἑαυτὸν ἱκανὸν ν' ἀπολογηθῇ εἰς τὴν ἀποδιδωμένην αὐτῷ κατηγο-

ρίαν, ἀμα ἀφικνούμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν θὰ παραιτηθῇ τῆς θέσεώς του.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ

Δημοτελεστῆς ἦν τὴν παρελ. Κυριακὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ἡ ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς πριγκηπίσσης Μαρίας δοξολογία, γενομένη πρωτοβουλία τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ τῶν Συντεχνιῶν. Πολὺ πρὸ τῆς ὁρισθείσης 10 π. μ. ὥρας πυκνὸν τὸ πλῆθος τοῦ Λαοῦ κατέκλυσε τὸν Ναόν, τῆς πρὸ αὐτοῦ εὐρείαν πλατεῖαν καὶ πᾶσας τὰς πέριξ ὁδοὺς. Προσῆλθον εἰτα πᾶσαι αἱ Συντεχνίαι τῆς πόλεως μετὰ τῶν σημαίων αὐτῶν, ὁ Δήμαρχος καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, οἱ ὑπουργοί, ὁ κ. Θ. Δηλιγιάννης, Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Α. Ρώρας καὶ τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, οἱ βουλευταὶ, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ φοιτηταὶ καὶ πλουσίως ἀντεπροσωπεύετο καὶ τὸ θῆλυ φύλον. Τὴν 10 ὥραν ἤρξατο κατανυκτικῶς ψαλλομένη ἡ δοξολογία, τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἐπεσφράγισε κατὰλληλος προσλαλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, μεθ' ἧν τὸ ἐκκλησίασμα ζητωκραυγᾶσαν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, ἐξῆλθε τοῦ Ναοῦ. Ἐκ τοῦ Ναοῦ τὸ πλῆθος ἄπαν, προηγούμενης τῆς Μουσικῆς Ἑταιρίας παιανίζουσας καὶ τῶν σημαίων τῶν Συντεχνιῶν, ἐπορεύθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ πυκνὸν παρετάχθη ἐν τῇ πρὸ αὐτῶν πλατεῖᾳ ζητωκραυγᾶσαν. Μετὰ μικρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν μέγαν ἐξώστην τῶν Ἀνακτόρων ὁ Βασιλεὺς μετὰ τῆς Βασιλίσσης, ὁ Διάδοχος μετὰ τῆς ἡγεμονίδος Σοφίας καὶ πάντα τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ἀνεφνημούμενοι ὑπὸ τοῦ Λαοῦ. Καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ἴσταντο ἀσκεπτεῖ, σιγῆς δὲ γενομένης, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Λάμπρος Καλλιφρονᾶς προσεφώνησε οὕτω :

Μεγαλειότατε,

Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Ἀθηναίων μετὰ τῶν πολιτῶν, ἀπὸ ἐπετέλεσαν δοξολογίαν ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς πολυτίμου ζωῆς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος καὶ τῆς Α. Υ. τῆς βασιλόπαιδος Μαρίας, προσέρχονται ὅπως ἐκφράσωσι τὴν ἀφοσίωσιν των εἰς τὴν Βασιλικὴν σας Ἀρχήν, τὴν ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν αὐτῶν πρὸς τε τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν, τὸν Διάδοχον καὶ ἅπασαν τὴν Βασιλικὴν Οἰκογένειαν, εὐχόμενοι δὲ ὅπως ἡ Θεὰ Πρόνοια διαφυλάττῃ Ὑμᾶς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος.

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπήντησε δι' ἡχηρὰς φωνῆς τὰ ἑξῆς :

«Βαθέως με συγκινοῦσιν αἱ ἐκδηλώσεις αὐταὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς χαρᾶς τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῇ διασώσει Ἑμοῦ τε καὶ τῆς προσφιλοῦς Μοι θυγατρὸς Βασιλόπαιδος Μαρίας, ἀπὸ καρδίας δ' εὐχαριστῶ ὑμᾶς καὶ ἅπαντα τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

Ἐκ τῶν πανδύμων ὑπὲρ Ἑμοῦ ἐκδηλώσεων βεβαίαν αἰσθάνομαι χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην, διότι ἐξ αὐτῶν καταδηλοῦται ὅτι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ ἔθνους πρὸς τὴν Βασιλείαν διαμένει ἀκαρπία.

Ἡ μόνη Μοι μέριμνα εἶνε καὶ ἔσεται τὸ συμφέρον καὶ ἡ εὐημερία τοῦ ἔθνους, ὑπὲρ οὗ ἀείποτε ἐργάσθη καὶ θὰ ἐξακολουθῶ ἐργαζόμενος θεοῶν τοῦτο ὡς μόνον μου εὐτυχίαν.

Ἐῖθε ὁ Ὑψιστος νὰ σκέπῃ ἐσαεὶ τὴν φίλην Πατρίδα.

Ὡς πληροφορούμεθα ὁ κύριος πρεσβυτέρη, τὸ μάλα
ευχαριστοῦμεν ὑποσέβην τὴν πληθὺν ὑποστέλλειν τῆς
τῶν ἀλλοτρίων ἐκ μέρους τῶν Τουρκικῶν ἀργῶν.
Ἐκ τοῦ Πύργου τῆς Βίβας ἀπεστάλη ἐκ μέρους τοῦ
αὐτοῦ ἐγκατεστημένον ἐντίμου πολίτου τῆς Κονσταν-
τι. Παναγιώτου Καζίτη, ἔγγραφον θερμῶν ἐμψυ-
κῶν ἐπὶ τὴν χάριν τῆς ἡγεθάναναι ἀνα πάσαν τὴν
Πελοπόννησον σποράδικα παρρησιόφρονες Κον-
ταῖται. Τὸ συμβόλιον εὐελπίει· διὰ αὐτὰ ἔσονται

τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀδελφότητος ἀνυπολόγιζον
ὅτι τὴν ἀντιπροσωπεῖαν ἔχει ὁ ἀνωτέρω μνηθεὶς
πολίτης τῆς Κονίτης οὗτινος τὸ παρελθὸν ὑπόσχεται
νὰ συνηγορήσωμεν περὶ τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα τοῦ
ζήλου ὃν εἰς διαφόρους περιστάσεις ἐμπράκτως ἐπέ-
δειξε.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀδελ, Β. Β. ο. ο. ρ. ε. σ. τ. ο. ν. Ἐνεγράψαμεν,
σύμφωνον μὲ τὸ δελτάριόν σας τὸν κ. Ἀν. καὶ εὐχα-
ριστοῦμεν κ. Γκ. Χ. α. λ. κ. ἰ. δ. α. Ἀναμείνουμεν νὰ
ἔλθῃ ὅπως συνεννοηθῶμεν.—Γ. Π. ε. ρ. α. ἰ. ἔλ-
φθησαν καὶ αἱ δύο ἐπιστολαί. Δὲν τὸ δημοσιεύομεν

διότι ὁ ἔχων περισσότερον ἐνδιαφέρον θὰ δυσανεστήθῃ
ἐκ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς. Ὅτι ἄλλο θέλετε προ-
θύμως.—Θ. Π. Βουκουρέστιον.—Ν. Α. Ποῖάνα.—Ι.
Ζ. Ἰσμαήλιον. Σὰς ἐνεγράψαμεν.—Γ. Α. Κάϊρον.
Ἐπιστολὴ μετὰ συνδρομῶν ἐλήφθη, θὰ φροντίσωμεν
διὰ τὰς ἀποδείξεις.

Μιχ. Κούμας δικηγόρος ἐκ Ζίτσης, κα-
τοικεῖ ἐν ὁδῷ Μεθώνης ἀριθ. 7.

Ὁ ἰατρός κ. Α. Ἀραβαντινὸς μετῴ-
κησεν εἰς τὴν δὸν Πανεπιστημίου, οἰκία Μ.
Μελλᾶ ἀριθ. 15.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ «Ο ΠΑΡΝΑΣΟΣ»

(Πρῶν Συντριβάνι)

Ἀπαστράπτει ἐκ τῆς καθριότητος καὶ ηλεκτρο-
τιστο λειτουργεῖ πρὸ δεκαπενθημερίας παρὰ τὴν δὸν
Θεμιστοκλέους τὸ ὑπὸ τὴν ἀνω ἐπωνυμίαν καὶ ὑπὸ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ Ι. Κόνιαρη ἐστιατόριον, ὅπερ συνιστᾷται
εἰς πάντα ἐνδιαφερόμενον διὰ τὴν ὑγίαν του καὶ τὴν
γοῦστόν του. Τὸ ὄνομα τοῦ διευθυντοῦ, τὰ ἀγνώστα
Ἡπειρωτικὰ βούτυρα ἀφ' ἐτέρου καὶ τὰ ἐκλεκτότερα
κρέατα τοῦ κρεοπωλείου Φίλιου, φέρωμεν ὡς πρῶτον
σύστασιν τοῦ καταστήματος.

Τρέξετε πατριῶται

Η ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ

ΥΠΟ

Α. ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ

ΠΡΩΤΟΝ ΑΙΣΜΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. φύλλου)

ΑΛΗΣ

Ταχὴρ, παιδί μου, σιώπησε· φθάνει, σεχώρεσέ με·
Τόση αἰσθάνομαι γιὰ σὲ ἀγάπη καὶ φιλία,
Ποῦ σκιαχτήκα μὴν ἤθελες ἀπόψε νὰ μ' ἀφήσης.
Νάξερεις πόσαις κόλασαις, πόσα σκληρὰ μαχαίρια
Μοῦ κόβουνε τὰ σωθικά! Ταχὴρ, παρακαλέσου
Γιὰ τὸ Βιζήρη τὸν Ἀλῆ. Πρόσταξε τὰ στοιχεῖα.
Νὰ με βοηθήσουνε, Ταχὴρ, καὶ πὲς στὰ καταχθόνια
Πῶς γιὰ μίαν ὥρα, μιά στιγμή, κορμί, ψυχὴ, τὸ βίό μου,
Ὅλα τὰ δίνω, μίαν στιγμή νὰ μοῦ χαρίσουν μόνον.
Καὶ σὺ ψυχὴ τῆς μάνας μου, πῶρχεισαι κάθε βράδυ
Καὶ πέφτεις καὶ σωριάζεσαι σιμά μου στὸ κρεβάτι,
Καὶ μοῦ ἐνθυμίζεις μὲ φιλιά, μὲ δακρυά, τὸ Γαρδῆκι (β),
Ὅχι! ἔλα παντοδύναμη, λησμονήσε μίαν ὥρα
Τὴ φοβερὴ σου ἐκδίκηση. Μάνα μου, βόηθητέ με,
Ἄν μ' ἀγαπᾷς, ἂν πιθυμῇς κ' ἐγὼ νὰ σοῦ πλερώσω
Τὸ χάρισμα ποῦ σῶταξ, μάνα μου, βοήθησέ με.

ΤΑΧΗΡ

Βιζήρη μου, τί μυστικό, τί πόνος σὲ σπαράζει;
Δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ πνευματικὸς ὁ φίλος σου, Βιζήρη;
Πὲς μου, τί θέλεις τὰ στοιχεῖα, τὸν ἄδελφόν σου, Βιζήρη;
Τὰ κόκκαλα τῆς μάνας σου γιατί νὰ τὰ ξυπνήσης;
Ἐγὼ καὶ σὺ δὲν εἴπαμε πῶς φθανομε μονάχοι;
Ἄλλη βοήθεια τί ζητεῖς; Εἶν' ἐντροπὴ δική μας
Οἱ ζωντανοὶ νὰ κράζουμε βοήθεια πεθαμένων.
Πὲς μου τί θέλεις; τί ποθεῖς; Ποτέ, ποτέ δὲν σ' εἶδα,
Βιζήρη μου, σὰ σήμερον ἄχνόν καὶ τραγμένον.
Ἐσύ, ἐσύ, ὅπου βαστάς τόσαις ζωαῖς στὸ χέρι,
Ποῦ σὲ μιά μόνη σου ματιά τὰ Γιάννινα βυθίζουν,
Καὶ Ἀρβανιτιὰ καὶ Ρούμελη ἐμπρός σου γονατίζουν,
Καὶ στὴ φωνή σου τ' Ἀγραφα ραγίζονται καὶ τρέμουν,
Ἐσύ, ἀπόψ' ἐδείλιασες; Βιζήρη μου, θυμήσου
Τὴ φοβερὴ σου δύναμη. Σ' ἐκράξαμε λειοντάρι.

ΑΛΗΣ

Ταχὴρ, δὲ θέλω ἐκδίκησαις, αἶμα, Ταχὴρ, δὲ θέλω·
Ἄν ἦτανε γιὰ φονικά, δὲν σ' ἐκράξα βοήθεια.
Λησμονήσα τὰ πάθη μου, λησμονήσα ταῖς ἐχθραῖς·
Ὅλα μοῦ φύγαν ἀπ' τὸ νοῦ. Μπορῶ νὰ σοῦ τώρکیσω,
Ταχὴρ, ὅτ' ἐλησμονήσα ἀπόψε καὶ τὸ Σούλι.
Τὸ Σούλι, ποῦ μ' ἐθέρισε ποῦ μ' ἄδειασε τὴ φλέβα
Ροφώντας ἀκατάπαυστα τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς μου,
Τὸ Σούλι, ποῦ μοῦ ἐντρόπιασε τὰ κάτασπρά μου γένεια,
Ἀπόψε τὸ λησμονήσα. Τὸ Λάμπρο τὸ Ζαβέλλα,
Μοῦ φαίνεται ἂν τὸν ἐβλεπα στὰ πόδια μου σφαγμένον,
Κι' ἂν ἤμπορουν ἀνθρώπινη δύναμις νὰ τοῦ δώσω
Πάλαι τὴν πρώτη του ζωὴ, γιὰ νὰ μὲ μαρτυρέψῃ,
Μὰ τὴν ψυχὴ τῆς μάνας μου ἤθελα τοῦ τῆ δώσω,
Ἄν ἤμπορουν μιά στιγμή, Ταχὴρ, κ' ἐγὼ νὰ ἐλπίσω.
Ἄν μῶλεγαν νὰ γύριζα στὴν πρώτη μου τὴ φτώχεια,
Νὰ τρέχω ἐπάνω στὰ βουνά καὶ νὰ καταφρονιῶμαι,
Ταχὴρ, δὲ λέγω ψέμματα, τῶκανα στὴν ψυχὴ μου.
Ἄν ἤμπορουν μιά στιγμή νὰ λάβαιν' ἀπ' τὴ φύση
Τῆς ἀνοιχτῆς τὴν ὁμορφιά, τὴ μυρωδιὰ τοῦ ρόδου,
Τοῦ φεγγαριοῦ τὸ φέρεμα καὶ τῆς κιτριλῆς τὰ νειῶτα,
Ἄν ἤμπορουν μιά στιγμή, Ταχὴρ νὰ ξαναγιώσω.
Βλέπεις, παιδί μου, τί ζητῶ; Βλέπεις ἡ δύναμή μου
Δὲ φθάνει. Τὰ γεράματα μ' ἐπλάκωσαν μὲ γέρουν·
Ἀσπρίσε τὸ κεφάλι μου, τὰ χεῖλη μου ἀχνίσαν,
Ἐβλόωσαν τὰ μάτια μου, δὲ λάμπουνε σὰν πρῶτα.

Κ' ἐν ᾧ καὶ ἐν ᾧ τὰ κόκκαλα ἀρχίζουν νὰ κουφόνουν,
Ταχὴρ, φέρε τὸ χέρι σου, θέσε το στὴν καρδιά μου,
Ν' ἀκούσης πῶς οἱ κτύποι τῆς πῶς εἶνε ἀνδρείωμένοι.
Βράζει τὸ αἷμά μου Ταχὴρ, καὶ τώρα, ποῦ μ' ἀκούεις,
Αἰσθάνομαι πῶς δύναμαι ἀκόμη ν' ἀγαπήσω.
Ἀλλά, μὲ βλέπουν γέροντα, μὲ σκιάζονται μὲ τρέμουν,
Πέφτουν, φιλοῦν τὰ πόδια μου, τὰ μάτια δὲν σηκώνουν
Ποτὲ νὰ μὲ κυττάξουν· Ἡ μάνα κι' ὁ πατέρας
Εὐτυχισμένοι στέλλουνε σ' ἐμὲ τὴ θυγατέρα,
Γιὰ νὰ γλυτώσουν τὸ παιδί, μονάκριβ' ὅταν τῶχουν,
Κ' ἐγὼ γυρεύω τὸ φιλὶ ὡσὰν ἐλεημοσύνη,
Καὶ μοῦ τὸ δίνουνε ψυχρὰ, σκληρὰ συντροφευμένο,
Ποιὸς ξεύρει μὲ τί ἀπληχρὴ καὶ μυστικὴ κατάρτα.
Ταχὴρ, ἂν μ' ἐκατάλαβες, ἂν ἐμαθες τί θέλω,
Θεραπεψέ με· τὸ ζητῶ γιὰ χάρη, γιὰ ἐσπλαχνία.

ΤΑΧΗΡ

Βιζήρη μου, τῶμολογῶ, δὲν ἤλπιζα ποτέ μου
Ν' ἀκούσω τῆς Ἀρβανιτιᾶς τὸ φοβερὸ λειοντάρι
Ν' ἀναστενάζῃ, νὰ θρηνῇ σὰν ἔρημη τρυγὸνα.
Πρόσταξε τὸ κεφάλι μου στὰ πόδια σου νὰ πέσῃ,
Ἄλλ' ἄκουσε πατέρα μου, τὸ γέρο σου τὸ φίλο.
Ἡ μάνα σου σ' ἐγέννησε καὶ σ' ἐρρίψε στὸν κόσμο
Τὴν ὥρα ποῦ κ' ἡ μάνα μου ἐγέννησε κ' ἐμένα.
Ἀντὶ νὰ γίνῃ ἕνας σεισμός, ἀντὶς ἡ γῆ ν' ἀνοιχθῇ,
Ἀντὶ νὰ ληθῇ θανατικό, πλημμύρα, πείνα, φτώχεια,
Μιά δύναμις ἀνώτερη μᾶς ἐστειλ' ἐδῶ κάτω.
Ἐσύ ἐδιωρίστηκες ἄσαι σπαθὶ κ' αἰθέρας,
Κ' ἐμένα μ' εὐχήθηκε, Βιζήρη, νάμει πάντα
Τοῦ φοβεροῦ σου τοῦ σπαθιοῦ πιστὴ φωλιὰ καὶ θήκη.
Σαράντα χρόνους τρέχομε· γιὰ κύτταξε, Βιζήρη,
Πόσα βουνά διαβήκαμε, πόσους κρημνοὺς καὶ βράχους!
Ρίξε τὰ μάτια ὀπίσω σου, πέρα σε μὲ τὸ νοῦ σου
Ὅλα μας τὰ πετῆματα καὶ μέτρησε τοὺς τάφους...
Τὴ κρίμα ποῦ δὲν φαίνονται! Καὶ ποῖος θυμάται τώρα;
Τὰ κόκκαλα καὶ τὰ κορμιά ἐλυώσανε, Βιζήρη.
Τὸ χῶμα ποῦ ὀλοφουσκῶτο τὰ μνήματα πλακόνει,
Ὅλιγ' ὀλίγο χάνεται γλυκὰ κατκαθίζει
Ἐστερα φθάνει ἡ ἀνοιχτὴ μὲ τὰ πολλὰ λουλούδια,
Μὲ τὰ χορτάρια τὰ χλωρά, μὲ γέλοια, μὲ παιγνίδια,
Καὶ ἐκεῖ ποῦ μαῦρο κ' ἔρημο τὸ φονικὸ κοιμάται,
Παίζουν, χορεύουν τὰ παιδιὰ, λαλοῦνε τὰ πουλάκια.
Τὰ αἵματα ποῦ ἐχύσαμε, τὰ ρούφηξε τὸ χῶμα,
Τὰ ξέπλυνε τὸ σῦνγερο, τὰ σβύσεν ἡ δροσοῦλα,
Καὶ τώρα ἐλησμονήσαμε. Κάμμιὰ φορὰ τὴ νύχτα
Τὰ βλέπομε στὸν ὕπνο μας, ἀλλὰ ποιὸς τὰ φοβεῖται;
Τὸ πρῶτο γλυκοχάραμμα τὰ σβῆ, τὰ συνεπαίρνει.
Ὡ! μὴ φοβεῖσαι τοὺς νεκρούς, εἰν' ἡσυχοὶ οἱ καυμένοι.
Ἐχουν τὸν ὕπνο τοὺς βαθύ, κοιμῶνται σὰν παιδάκια.
Βιζήρη, τώρα σ' ἐρωτῶ, ἂν εἶπα τὴν ἀλήθεια.
Γιὰ νὰ μπορέσης τοῦ Θεοῦ τὴ δύναμη ν' ἀρπάξης,
Κι' ἀντίπαλός του ἀποκνῶς νὰ τὸνε πολεμήσης,
Ἐκεῖος νὰ δίνῃ τὴ ζωὴ καὶ σὺ νὰ τὴν παίρνῃς,
Πῶς ἐπρεπε νὰ πορευθῇς; Μ' ἐκείνη τὴν ἀγάπη,
Ποῦ νεὶος δὲν ἐπεθύμησες καὶ... σήμερον γυρεύεις,
Ἡθελ' ἀκόμη σέρνεσαι στοῦ Τεμπέλεν τὴ φτώχεια.
Ὅα καθήσο στὴ θύρα σου, τὸ χέρι σου ν' ἀπλώνῃς,
Εἰς τὸ διαβάτη ποῦ περνᾷ. Ἐμίσσησε τὸν κόσμο,
Καὶ νὰ ποῦ τὸν ἐνίκησες. Ἀλλὰ μὴ λησμονήσῃς,
Τὸ Σούλι μένει ζωντανό, καὶ ὁ Λάμπρος ὁ Ζαβέλλας.
Θυμήσου πῶς ἡ μάνα σου βυθιτᾷ μέσα στὸ χῶμα
Ἀνάπαυση δὲ θὰ ναύρῃ καὶ ὕπνο κ' ἡσυχία.
Ἀνίσω καὶ στὸ μνήμα τῆς δὲν σφάξῃς τὸ Γαρδῆκι.
Βιζήρη, πὲς μου τί ποθεῖς; ποῖα κόρη, ποῖα γυναῖκα
Δὲ σ' εἶδε, δὲ σ' ἐζήλεψε, δὲν ἦλθε στὸ πλευρό σου;
Ποῖα μάνα μὲς ἔτα Γιάννινα καὶ ποιὸς καὶ ποιὸς πατέρας
Τολμᾷ σ' ἐσένα ν' ἀρνηθῇ τὰ κάλλη τοῦ παιδιοῦ του;
Οἱ χρόνοι δὲ σ' ἐγέρασαν, τὸ χέρι σου δὲν τρέμει·
Εἶναι φωτιὰ τὰ χεῖλη σου καὶ κεραυνὸς τὸ μᾶτι.
Ποιὸς εἰν' ἐκεῖνος, ποῦ θεωρεῖ τὴν κάτασπρη τὴ χήτη
Τοῦ Πινδου τοῦ περήφανου καὶ γέροντα τὸν κραεῖ;
Πὲς μου τί θέλεις, πρόσταξε· τὸ χέρι μου, ἡ ψυχὴ μου
Εἶναι δικὰ σου. Ἀνοῖξε στὸ φίλο τὴν καρδιά σου.